

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta \$5.50. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta \$1.60 Yksi kuukausi60

CANADA:
1 vuosikerta \$7.00; 6 kuukautta \$3.75; 3 kuukautta \$2.00

SUOMEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta \$8.50 Kuusi kuukautta 4.50
Kolme kuukautta . . . \$2.50 Yksi kuukausi 1.50

SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year \$5.50 Three Months \$1.60
Six Months \$3.00 One Month60

No. 286

KESKIVIKKONA, JOULUK. 8 P.—WED., DECEMBER 8

1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

MARTENSIN KUULUSTELU PÄÄTTYNYT

Työsihteeri Wilsonin odotetaan julistavan tuomion aivan piakkoin

WASHINGTON, jouluk. 8 p. — Kuulustelut Ludwig C. A. K. Martensin Venäjän neuvostohallituksen edustajan karkotusjuttussa, päättyivät täällä eilen suulliseen väittelyyn työsihteeri Wilsonin edessä. Joka otti asian harkittavakseen. Päätöstä odotetaan piakkoin.

Hallituksen väitteet esitti oikeusviraston edustaja J. E. Hoover. Hoover väitti, että Martens oli lakivastustaja Yhdysvalloissa ja että hän on ottanut osaa venäläisen kommunistipuolueen, Kolmannen Kansainvälisen ja Venäjän Ittövaltion toimintaan Yhdysvaltojen hallituksen voimalla ja väkivallalla kukistamiseksi.

Puolustajalakiemiesten sitävastoin väitti, että Martens ulkomaisten hallituksen diplomaattisena edustajana on laillisesti Yhdysvalloissa; että hän ei ole ottanut osaa minkäänlaisesta toimintaan Yhdysvaltojen hallitusta vastaan ja että hallitus ei ole todistanut Martensin uskovan kaikkien hallitusten väkivallalla kukistamiseen tai että hän olisi yhteydessä sellaisien järjestöjen kanssa, jotka opettavat väkivaltasta kukistamiseksi.

Teurastamojen työläisille heitetty luu

CHICAGO, jouluk. 8 p. — Teurastamotyöläisten palkaneuvottelussa tuomarina toiminnut liittöhallituksen tuomari Aleschuler on myöntänyt teurastamo- ja muille sille alalle kuuluville työläisille viiden prosentin palkankorotuksen heinäkuun viiden päivän väliseltä ajalta. Korotus tekee 20—25c lisän heidän palkkaansa, joka tähän asti on vaihdellut \$4.50 seutuvilla. Heidän kaksi kuukautta siite päätyneessä, mutta äskettäin lihtarustin vaatimuksesta uudelleen käsiteltäväksi otetussa palkaneuvottelussa vaativat he dollarin korotusta päiväksi kohti.

Takamaksu tekee kaikkiaan noin \$27.50 työläistä kohti viiden kuukauden ajalta, ja koskee noin sataantuhatta työläistä.

Palkankorotus oli vain menneeltä viideltä kuukaudesta ja loppu joulukuun viidenteen päivään. Tuomari ei muka voinut myöntää jatkuvaa palkankorotusta.

JAPANIN MENETYKSET SIPHERIASSA

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Dec. 8, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

TOKIO, jouluk. 8 p. — Sotaministeriä tiedotettiin tänään, että Japani on menettänyt taistelussa Siperiassa tähän päivään mennessä 1437 miestä kaatuneina ja 586 tauteihin kuolleina. Haavottuneiden luku nousee 1522:een.

ARGENTINAN EDUSTAJI TOI STUUTU GENEVESSÄ

GENEVE, jouluk. 7 p. — Honorario Pueyrredon, Argentinan ulkoministerin ja täällä koolia olevaan Kansojenliiton konferenssiin osaan ottaneen Argentinan edustajiston johtaja, ilmoitti tänään, että hän lähtee Pariisiin tänä iltana, Argentinan katkaisuta välissä Kansojenliiton kanssa. Toiset Argentinan valtuuskunnan jäsenet lähtevät täältä Pariisiin torstaina.

Kansojenliiton konferenssissa hyväksyttiin tänään komitean mietintö, jossa kehoitetaan kaikkia mailta lähtevänsä varoja, jotta voidaan ryhtyä taisteluun suoluukemusta vastaan Puolassa ja muissa itä-Euroopan maissa. Punaista ristiä myöskin pyydetään antamaan apuaan tässä työssä.

ANTAA TAKEEKSI RAHASTA KEISARIN KALLEUKSIA

AMSTERDAM, jouluk. 8 p. — Täällä saatiin tänään tietää, että Itävalta on antanut takeeksi hollantilaisille kapitalisteille heiltä lainaamaan rahasta kuuluisia gobelini-seinäverhoja, jotka aikoinaan kuuluvat Itävaltan keisarille. Lainavalmillaan rahalla Itävalta ostaa joulukuun Amerikasta. Muuan amerikalainen firma tarjosi Itävallelta kuuden miljoonan dollarin arvosta joulukuun, mutta se vaati tuota 700,000 dollaria. Suuren vaikeuksien periaalta Itävalta sai kokoon tuon summan, mutta nyt se hankki loppua tuosta kuuden miljoonan summasta, ollen sen varma siitä, että kaikki rahat lähetetään Itävaltaan ennen tammikuuta, koska muussa tapauksessa kansa joutuisi kärsimään näkää josta se voisi aiheuttaa mellakoita.

VOINVÄRENTÄJÄT HA-VAITTU SYLLISIKSI

PORTLAND, Ore., jouluk. 8 p. — Eilen joutui Hazelwood-yhtiön voinvärentäjä joutui lautakunnalle. Harkittuna asiaa neljä tuntia antoi lautakunta julistuksen, että vastaaja on syyllinen syytöskirjelmän kahden syytöspöytäkirjan mukaan. Kummaankin rikoksesta voidaan tuomita vähintään tuhannen ja enintään viidentuhannen dollarin sakkoon.

Liittöhallituksen tuomari Bean suostui vastaajien vaatimukseen saada 30 päivän uuden kuulustelun esittämiseksi. Tuomiota ei ole vielä julistettu.

BRASILIA TUNNUSTANUT MEXICON HALLITUKSEN.

RIO JANEIRO, jouluk. 8 p. — Tänä iltana ilmoitettiin täällä, että Brasilian hallitus on tunnustanut presidentti Alvaro Obregónin hallituksen Mexicoossa.

D'ANNUNZIO PAINOSTAA VAATIMUSTAN

että Italian hallituksen on liitettävä Fiume Italiaan

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Dec. 8, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

MILANO, jouluk. 8 p. — "Fiumen diktattori" Gabriele D'Annunzio, olessaan neuvottelussa parlamentin alahuoneen Fiumeen lähettämän komission kanssa, uudisti vaatimuksensa, että Italian hallituksen on liitettävä Fiume ja sen takana oleva alue Italiaan, kerrotan tänne tulevissa tiedonannoissa. Rapallossa tehty Italian ja Jugo-Slavian välinen sopimus kieltää Italian anekoimasta Fiumea.

D'Annunzion joukkoja Zarassa.

ROOMA, jouluk. 8 p. — Idea Nazionale Anconasta tulleet tiedot kertovat, että D'Annunzion vapaaehtoisia on laskettu maahan Zarassa, Dalmatian rannikolla. Italian hallituksen joukkojen kerrotaan jo alkaneen evakuoita Dalmatian territoria.

TRIESTE, jouluk. 8 p. — Gabriele D'Annunzion pääkorterista annettu virallisessa lausunnossa sanottua, että sotatila Italian ja Fiumessa olevan Quarneron hallituksen välillä ei tule jatkumaan.

JUGO-SLAVIAN KOMMUNISTIN VAALIVOITOT

VIENI, jouluk. (F.P.) — Belgradista tiedotetaan, että Jugo-Slavian kommunistit ovat äskettäin kulleri kaupungissa toimittuissa kunnallisissa täytevaaleissa saavuttaneet huomattavia voittoja. Nisissä kommunistipuolueen pormestari ehdokas sai 400 ääntä enemmän kuin yhtyeiden porvari-puolueiden ehdokas ja Uukubissa saivat kommunistit suuren äänten enemmistön, vaikka siellä elokuussa pidetyissä vaaleissa pääsivätkin radikaalit voitolle. Kommunissa ovat kommunistit myöskin päässeet voitolle porvareista.

POLIISI VANGINNUT KUUSI DUBLININ VALTUUSTON JÄSENTÄ.

DUBLIN, Iranti, jouluk. 8 p. — Poliisi vangitsi eilen illalla kuusi Dublinin kaupunginvaltuuston jäsentä. Valtuusto oli parhaalla pitämässä kokousta kun vangitseminen toimitettiin ja kokous oli niimnuodoin lopetettava. Vangittujen joukossa on Sinn Fein-yhdistyksen ja parlamentin jäsen Mikael Stines. Kokouksessa johti puhetta kaupungin luokkimajuri.

AIKOO PALATA KREIKKAAN PIAN

LUZERNE, Sveitsi, jouluk. 7 p. — Entinen Kreikan kuningas Konstantinus matkustaa täältä Brindisissä, missä hän astuu joko perjantaina tai lauantaina laivaan, jolla matkustaa takaisin Ateenaan.

LONTOO, jouluk. 7 p. — Italian, Ranskan ja Englannin Ateenan-ambassadööreille on annettu määräys ilmoittaa Kreikan pääministerille Rhallisille, että siinä tapauksessa, jos Konstantinus palaa Kreikan valtaistuimelle, liittolaiset peruttavat Kreikalta kokonaan sille annettaman finanssialaisen tuen ja että ne tulevat tekemään samoin, jos Prinsssi Yrjö astuu valtaistuimelle, kerrotaan Ateenasta Daily Telegraphille tulevissa tiedonannoissa.

ATEENA, jouluk. 7 p. — Täällä tänään virallisesti ilmoitettiin, että viime sunnuntaina toimitetussa kansanäänestyksessä annettiin suuri enemmistö äänistä entisen kuninkaan Konstantinoksen valtaistuimelle palauttamisen puolesta.

SAI 98 PROSENTTIA ÄÄNISTÄ

PARISI, jouluk. 8 p. — Entinen Kreikan kuningas Konstantinus sai 98 prosenttia Kreikassa viime sunnuntaina toimitetussa kansanäänestyksessä annettuja äänistä, kerrotaan tänne Ateenasta tulevissa tiedonannoissa. Äänestäjiä kerrotaan olleen 300,000 enemmän kuin äskettäin parlamenttivaaleissa.

ATEENA, jouluk. 7 p. — Kuningas Konstantinoksele lähetetään muodollisesti huomenna kutsu palata takaisin Kreikkaan, kun saadaan virallinen tieto sunnuntaina toimitetun kansanäänestyksen tuloksista. Hänen tänne saavuttua tulee kansa juhlimaan kokeen päivää.

TYÖTTÖMÄT TOIMIVAT LONTOOSSA

Ryhtyvät itse toimenpiteisiin kurjan asemansa parantamiseksi

LONTOO, jouluk. 8 p. — Lontoon työttömät, joita on noin 100,000, ovat perustaneet järjestön, joka tulee erinäisiin toimenpitein lievittämään työttömien kurjaa asemaa, sen sijaan, että odottaisi hallituksen toimia yleisen töiden avaamiseksi työttömille. Tämä järjestö on ottanut huostaansa yleisiä rakennuksia ja laittanut huoneita komitean käyttöä varten ja verstaiteja, joissa työttömät voivat työskennellä. Liikkeen johtajien suunnitelman mukaan tullaan Lontoon perustamaan lukuisia ko-operaatiivisia verstaiteja, joissa miehet voivat työskennellä, mikäli mahdollista omalla ammattialallaan, taikka sieltä hakata puita sekä korjata kenkiä ja vaatteita. Myöskin he aikovat perustaa ko-operaatiivisen kauppan, josta miesten perheet saavat kaikki tarpeensa tuotantohinnolla.

Ranskan ja Puolan väliset suhteet

PARISI, jouluk. — Puolan finanssiministeri Grabski ja kauppan ja teollisuuden varaministeri Strassburger oleskelivat hiljattain Ranskassa pitemmän ajan, jossa he yrittivät saada aikaan Ranskan ja Puolan välillä kauppaa ja finanssiosopimusta. Peittäkseen ranskalaiset velat sotalevrauseista ja muista tavaroista ja saadakseen 10—12 vuoden uuden lainan, tarjosivat he vielä laajimpia myönnytyksiä. Siten esim. ranskalaiset kauppaat, jotka kulettavat puutavaroita Puolasta, vapautetaan tullmaksujen suorittamisesta kullassa: heidän ei tarvitse maksaa sitä prosenttia, joka syntyy Puolan ja Ranskan valutan erotuksesta. Lisäksi saa Ranska oikeuden kuljettaa Puolaan lankoja ja sikkäitä, huolimatta että laki kieltää näiden tuonnin maahan. Suurin osa näftasta ja naftatuotteista, jotka ovat tarkoitettu ulos vieäväksi, lähetetään Ranskaan, samaten kuin sinne lähetetään perunajauho, alkoholi ja sokeirit, jota ei ole riittävästi edes kotimaisen väestön kulutusta varten. Ranskan teollisuuden harjoittajat ja kauppiat ovat oikeutettu perustamaan Puolassa osakeyhtiöitä, joiden osakekapitaali, osaksi ja jopa kokonaankin on ranskalaisen kansalaisten käsissä ja samaten annetaan metsät, kalvet, rautatiet, pääasiainen kansalliset ja valtiomaisuus pantina käyttöä varten. Sehän on reilua, ajattelivat ranskalaiset kapitalistit. He mielellään suosittelivat näihin myönnytyksiin, jotka leimasivat Puolan heidän todelleski siirtomaakseen, sikäli kuin oli kysymyksessä Ranskan myymien tavaroiden kompensatio, mutta kun puhe tuli rahallista, silloin muut tääni kellossa.

Tosin koetti Grabski kaikki tavollaan tyynnästä yleistä mielialaa Puolan tulosten saamattomuudesta. "Hän on tyytyväinen Pariisin matkaansa. Neuvottelija käydään suotuisassa ilmapirissä, tosin suljivat ne vitkalisesti, mutta menestyksellä." Sen lisäksi sanotaan: Sopimus on jo valmis, sen allekirjoittamista viivästytti vain presidentin vaihdos Ranskassa.

Nyt on Grabski ja Strassburger yhdenkinkin palanneet Varsovaan ja on osottautunut todeksi, että Ranska, huolimatta kaikista rakkaudesta Puolaan, ei vielä pitkiin aikoihin tahdo antaa sille lainaa. Kun on kysymyksessä raha, sanoo vanha sanlasku: "Hädässä ystävä tunnetaan". Ja varsinkin kun ollaan tekemisissä niin epäluottovain asiakkaan kanssa kuin Puolan tasavallan — jolla on lähes 40 miljardia velkoja, tyhjä kassa toisella puolella ja toisella puolella kasvava valtakunnallinen kuuhunta.

HORTHYN HALLITUKSEN LOPPU LÄHENEE

BERLIINI, jouluk. 8 p. — Zoltan von Koraathy julkaisee Berliner Tagblattissa pyöristyviä paljastuksia Horthyn ja Heijasen terrorista Unkarissa. Sen johdosta että Englanti vastustaa Unkarin ja Ranskan salaisista sopimusta ovat Horthyn hallituksen rahavarat pian loppussa. O. minkäänlaisia lausuntoja pankin rahallista asemasta ole annettu julkisuuteen.

CHICO, Calif., jouluk. 8 p. — Täällä ympäristön maanviljelys-työläisten palkkoja alennettiin yhdellä kertaa puolitoista dollarilla päivää kohti. Ennen saivat he neljä dollaria päivältä ja ruuan; nyt vain \$2.50 päivältä ja ruuan. Enemmistö työläisistä jäi palkkoon alennettuihin palkkoihin.

CLEVELAND, Ohio, jouluk. 8 p. — Clevelandin työväenliitto on päättänyt kerätä 30,000 dollarin rahaston taistelukseen avoimta työmatka vastaan. Rahasto kerätään järjestämällä kaikkia työssä olevia varoittamalla jäseniä 50 senttiä kuukaudessa.

BROCKTON, Mass., jouluk. 8 p. — Brocktonissa ja Haverhillissä, kahdessa mailman suurimmassa kenkien valmistuskaupungissa, on suuri joukko lapsia, jotka eivät voi mennä kouluun sen takia, ettei heillä ole kenkiä. Monet kengättömistä lapsista ovat olleet poissa koulusta jo viikkokausia.

SEKATIETOJA YHTEISKUNTA-ELÄMÄSTÄ

Työttömyydellä pakotetaan työläiset alistamaan palkkojen alennuksiin

NEW YORK, jouluk. 8 p. — Union virkailijain alhaisimpien arvioiden mukaan on New Yorkissa tätä nykyä vaate-työläisiä joulukuuna noin 100,000. Näistä on noin 60,000 miesten vaatevalmistajia, eli koko alan työläisistä noin 90—95 prosenttia. Työttömien kokonaismäärän arvioidaan tässä kaupungissa kolmeksisadaksi tuhanneksi ja koko valtiossa noin kuudeksisadaksi tuhanneksi.

SEKATIETOJA YHTEISKUNTA-ELÄMÄSTÄ

Työttömyydellä pakotetaan työläiset alistamaan palkkojen alennuksiin

NEW YORK, jouluk. 8 p. — Union virkailijain alhaisimpien arvioiden mukaan on New Yorkissa tätä nykyä vaate-työläisiä joulukuuna noin 100,000. Näistä on noin 60,000 miesten vaatevalmistajia, eli koko alan työläisistä noin 90—95 prosenttia. Työttömien kokonaismäärän arvioidaan tässä kaupungissa kolmeksisadaksi tuhanneksi ja koko valtiossa noin kuudeksisadaksi tuhanneksi.

PATERSON, N. J., jouluk. 8 p. — Tämän kaupungin yhdistyneet tehtailijat ovat julistaneet "kymmenet käskyt", joiden mukaan he tulevat tehtaistaan käyttämään. Käskyihin kuuluu "avoin työmaa" ja työantajalle yksinomainen oikeus palkata ja erottaa työläisiä ilman "ulkopuolisten komiteain sekaantumista asiaan."

BOSTON, jouluk. 8 p. — Bostonin vaate-työläisten liitto on rikkonut kaikki suhteensa Amalgamated Clothing Workers of America järjestön kanssa. (Mainittu järjestö on vaate-työläisten kahdesta järjestöstä radikaalimpi.) Järjestön väittävät tehtaillat rikkoneen sopimustaan siten, että on rajoittanut jäsentensä työehtoisuutta joskus viidelläkymmenellä prosentilla. Tämän teko-osyn perusteella peräntyy tehtaillajain liitto sopimuksestaan.

BUTTE, Mont., jouluk. 8 p. — Anaconda Copper Mining Co. (kuoparituuli) sulkee täällä kullakopan-kaivannon ensi lauantaia. Työttömäksi joutuu sen takia noin neljensataa työläistä.

SAN FRANCISCO, jouluk. 8 p. — Southern Pacific rautatieyhtiön on pannut pois työstä mekaaniselta o-sastoltaan noin 2,000 työläistä viimeisten kahden kuukauden aikana.

PHILADELPHIA, jouluk. 8 p. — Tässä kaupungissa on tätä nykyä työttömänä yli 100,000 vaate-työläistä.

OAKLAND, Calif. — Californian pumppulijylyt ovat alentaneet työläisten palkkoja kymmenellä prosentilla. Palkanalennus koskee noin 1,200 työläistä.

PROVIDENCE, R. I., jouluk. 8 p. — Ehemmän kuin puolen koko valtion työläisistä ollessa työttömänä, on perustellisiin palkkojen alennuksiin ryhdytty. Valley Fallsissa, jossa työläiset olivat kantaaltaan järjestyneet, eivät yhtötoineet alentaa palkkoja suunnitelmallaan 32 prosentilla, mutta tekivät toisen vaihtoehdon: sulivat työpaikat. Kaikkialla alennetaan palkkoja työpaikkojen sulkemissuhteen takia, ja kokonaalla mehestyneesti.

WINCHENDON, Mass., jouluk. 8 p. — Kolme lasten leikkikalu-tehdasta tässä kaupungissa pani tehtaansa yhdeksältä tunnilta jommalle se laisella ukaasilla, että joka ei siihen tyydy, saa ottaa aikansa.

FALL RIVER, Mass. — Kolme kotoa on suljettu täällä epämääräiseksi ajaksi. Yhdessä kävi 1,900 kotoa makonetta, toisessa 1,600 ja kolmannessa 1,115.

BROCKTON, Mass., jouluk. 8 p. — Brocktonissa ja Haverhillissä, kahdessa mailman suurimmassa kenkien valmistuskaupungissa, on suuri joukko lapsia, jotka eivät voi mennä kouluun sen takia, ettei heillä ole kenkiä. Monet kengättömistä lapsista ovat olleet poissa koulusta jo viikkokausia.

Sekä Haverhillissä että Brocktonissa lähetetään kenkiä kautta mailman.

CLEVELAND, Ohio, jouluk. 8 p. — Clevelandin työväenliitto on päättänyt kerätä 30,000 dollarin rahaston taistelukseen avoimta työmatka vastaan. Rahasto kerätään järjestämällä kaikkia työssä olevia varoittamalla jäseniä 50 senttiä kuukaudessa.

CHICO, Calif., jouluk. 8 p. — Täällä ympäristön maanviljelys-työläisten palkkoja alennettiin yhdellä kertaa puolitoista dollarilla päivää kohti. Ennen saivat he neljä dollaria päivältä ja ruuan; nyt vain \$2.50 päivältä ja ruuan. Enemmistö työläisistä jäi palkkoon alennettuihin palkkoihin.

CENTRALIA, Wash., jouluk. 8 p.

Presidentin kirjelmä luettu kongressille

WASHINGTON, jouluk. 7 p. — Presidentti Wilsonin viimeinen kirjelmä luettiin kongressille tänään. Se oli lyhyt. Molempien huoneiden lehterit olivat täynnä uuteista yleisöä, jotka olivat saapuneet sinne elinikään paljon kuullakseen presidentin kirjelmän kuin nähdäkseen presidentin koska oli huuhuttu, että häntä tulee persoonallisesti sen esittämään. Sitä ei hän kumminkaan tehnyt, vaan seurasi lääkäreittensä neuvoa ja lähetti sen kirjuriin luettavaksi.

Kirjelmä sisälsi vain harvoja suosituksia, ollen alku omistettu sen käsityksen vahvistamiseksi, jossa presidentti on kasvatettu ja "jota minun vakava tarkotukseni on kannattaa viimeiseen taisteluupäivääni asti" s. o. uskoa demokratiaan.

Huomattavimpana seikkana kirjelmässä on se, ettei siinä sanallakaan mainita vielä vuosi sitte presidentin huomion esineistä ensimmäisenä olleesta Kansojenliitosta, vaan sen sijaan kosketellaan pääasiallisesti kotimaisista kysymyksistä.

Tärkeimmät kohdat siitä ovat seuraavat suosituksat:

Budget-lain hyväksyminen, jolla stabilisointisain hallituksen raha-asiat.

Olisi harjoitettava säästäväisyttä hallituksen menoissa, että voitaisiin verotaakkaa keventää ja kansallisuusvelka lyhentyä.

Verotusjärjestelmän yksinkertaistuttamisen sanoi presidentti olevan välttämättömän.

Työkyvyttömiin maa- ja merisotilaiden huolehtiminen.

Lainan myöntäminen Armenian "taistelevalla hallitukselle".

Philippineille itsenäisyyden myöntäminen, koska "he ovat onnistuneet perustaa pysyvä hallituksen".

SAAPA NOITA EHDOTTAA

CHICAGO, jouluk. 8 p. — Meyer London lausui eilen täällä pitämässään puheessa että hän tulee seuraavassa kongressin istunnossa (s. o. v. 1921) ehdottamaan lakiesityksen työttömyysvakuutuksen maksamisesta, jonka mukaan jokainen työläinen tulisi saamaan työttömyysvakuutusta kaksi kolmasosaa tavallisesta palkastaan. Aikoo myöskin ehdottaa: Neuvosto-Venäjän tunnustamista; Eugene V. Debsin ja muitten poliittisten vankien vapauttamista; Toisen luokan postioikeuksien myöntämistä sosialistisille sanomalehdille.

NÄLÄNHÄÄ UHKAA LASKAN ALKUASUKKAITA

SEATTLE, jouluk. 8 p. — Kuskokwim-jokiseudun alkuasukkailta Alaskaassa uhkaa näikäkuolema tänä iltana, ellei heidän avustamiseksi saada hyvin pian ruokavaroja. On tänne tiedotantun Yhdysvaltain komissioneri George W. Hoffman Iditarodista. Näikä ja sitä seuraavana taudit ovat alkaneet tehdä väestön keskuudessa suurta tuhoa. Pölkön toimenpiteisiin heidän avustamiseksi on ryhdyttävä.

WILSON SAA NOBELIN RAUHAN-PALKINNON.

KÖÖPENHAMINA, jouluk. 8 p. — Mikäli täällä on saatu tietää, tullaan Nobelin rauhanpalkinto antamaan Yhdysvaltain presidentille Woodrow Wilsonille joulukuun 10 päivänä. Nobelin rauhanpalkinto on noin \$40,000.

Eastern Railway & Lumber Co:n suuri sahamylly tullaan tällä viikolla sulkemaan epämääräiseksi ajaksi.

Sulkeamisen syyksi sanotaan lauttavaran kysynnän vähäisyyttä. Työttömäksi joutuu sulkeamisen takia noin 500 miestä.

TACOMA, Wash., jouluk. 8 p. — Raksi suurinta sahamyllyä tässä kaupungissa on ilmotantun alentavana työläisensä palkkoja 40—50 sentillä päivää kohti. Kahdeksantunnin työ-päivä sentään jäänee toistaiseksi voimaan.

OKLAHOMA CITY, Okla., jouluk. 8 p. — Tässä valtiossa on pumppulihintojen alenemisen takia sulkenut ovensa seitsemän pankkia muutama viimeisen kuukauden aikana, ilmoittaa valtion pankkien tarkastaja.

DENVER, jouluk. 8 p. — First Bank of Cliff, Colorado, on sulkenut ovensa valtion pankkien tarkastajalle tulleen tiedon mukaan. Pankin sijoitukset olivat 224,000 dollaria. Pankki alkoi liikenteen v. 1907. Ei minkäänlaisia lausuntoja pankin rahallista asemasta ole annettu julkisuuteen.

LAKKOILAISILLE ANNETTU LAIN KORKEIN TUOMIO

Viisi raitiotielakkolaista tuomitti 8—20 vuoden vankeuteen

BROOKLYN, N. Y. — Viisi raitiotielakkolaista, joita syytettiin miestästä, joutui ankaran tuomion talaisiksi Kings kauntin ylioikeudessa marrask. 29 p:nä.

Tuomari James C. Cropsey tuomitsi miehet vankeuteen kahdeksasta kahteenkymmeneen vuoteen, ankaran rangaistuksen mitä raitiotielakkolaisten voidaan tuomita.

Tuomitut miehet ovat: James del Papal, 25 vuotias, Michael Colocio, 23 vuotias, Paul Anttonelli, 27 vuotias, Simon Cohen, 23 vuotias ja Amelio Spracco, 24 vuotias, kaikki Brooklynistä.

Miehet ovat viisi niistä kahdeksasta, jotka vangittiin viime syyskuulla Brooklynin raitiotielakon aikana kahakassa, joka tapahtui elokuun 31 päivänä raitiotielakkolaisten ja skääppien välillä Sea Beach raitiotielinjalla. Skääpiti kuljettivat kaikkiaan, vaunussa ollen vain muutamia matkustajia. Joukko, joka lakkoilaisia tai heille suostollisia, hyökkäsi vaunun kimppuun, kivitettiin vaunua ja ajan matkustajia sekä skääpiti pois. Kahakassa menetti henkensä Ferdinand Friedman, joka oli matkustajain joukossa. John W. Fairbanks, joka toimi skääppikuljettajana, loukkaantui pahoin.

Alkukuulustelussa syytettiin heitä ensiluokan murhasta, josta tuomio olisi ollut telotus sähkötuolissa. Myöhemmin muutettiin syytystä sen veran, että miehiä syytettiin vain miestästä, josta korkein rangaistus on 20 vuotta vankeutta, Heivin viisi vuotia.

Miehet tunnustivat lopullisessa kuulustelussa itsensä syylliseksi miestästappoon, selittäen asianhaaran, samalla väittäen ettei heidän tarkotuksenaan ollut ketään murhata, mutta puolustivat työpaikkaansa.

Syytettyjen asiantuntijat J. Reilly ja Louis Fridinger pyysivät tuomarin armoittamaan miehiä sen perusteella, että miehet ovat nuoria, perheellisiä ja vielä lisäksi mailman sodan veteraaneja, eivätkä ole missään tapauksessa tehneet itseään syylliseksi murhaan.

Kaikki pyynnöt menivät kuorolle korville, sillä tuomari Cropsey sanoo: "Te olette kaikki syyllisiä murhaan. Minun mielestäni teille on tehty kaikki mitä on voitu jo sillä kun piirissäytettyä muutti syytöksen ensiluokan murhasta miestästappo-syytökseksi. Teillä oli oikeus olla lakossa, mutta ei oikeutta häiritä ketään joka halusi tehdä työtä."

Tuomari vielä lisäksi sanoi olevansa tyytyväinen siitä, että neijit syytetyistä oli ulkomalaisia synnyttään, mutta oli pahollaista siitä, että yksi oli Amerikkassa syntynyt ja kuitenkin antautui sellaiseen tekoos.

Tuomitusta on neljä syntynyt Itävallassa ja yksi, nimittäin Simon Cohen, Manhattan puolella, New Yorkin kaupungissa.

Brooklynin raitiotieläisten lakkoa murtaamassa oli New Yorkin kaupungin poliisivoima, sekä salaiset että julkiset. Lakkoa murtaamassa oli tuhansittain muualta haalltuja ammatiskäppejiä ja kaikkia muita hulganeja, joten ei ole ihme vaikka oikeuslaitos tuomitseekin raskaimman jälkeen miehiä, jotka ryhtyivät puolustaa asemaansa hyvinkin epätoivoisilla teoilla. Kärtimilleen jänttyneet, nuoret lakkolaiset saattavat joskus joutua tekoihin, joita lakkojohdossa olevat eivät hyväksy. —Rai.

SIIRTOLAISUUSKYSYMYS PIKAIKSEEN PÄÄTÖKSEEN

WASHINGTON, jouluk. 8 p. — Eilen pääsi sääntövallokunta yksimielisyyteen siitä, että siirtolaissuuskysymys on yhtenä tärkeimpänä tämän kongressin istunnon kysymyksenä otettava esille torstaina. Keskuustelu sen suhteen päätettiin rajottaa neljään tuntiin.

JÄTTÄVÄT VAKAUMUSSELLISET SODAN VASTUSTAJAT RAUHAAN.

WELLINGTON, Uusi Seelanti, jouluk. (F.P.) — Uuden Seelannin pääministeri ilmoitti parlamentin alahuoneessa, että marraskuun 11 päivänä annettiin lausetta kaikki sodan vastustajia vastaan annettua oikeusjutut.